

سینای مهربان

دقایق آخر کلاس، خانم فهیمی چند پاکت نامه به نماینده کلاس داد و گفت: این پاکت‌ها را به بچه‌ها بدهید. سپس گفت: بچه‌ها داخل پاکت‌ها سؤال مسابقه این ماه است که باید آن را در خانه جواب دهید و هفته آینده بیاورید. مسابقه این ماه یک تفاوت با مسابقه‌های قبلی دارد؛ یعنی یک شرط دارد؛ شرطش این است که شما باید در جایی پاکت‌ها را باز کنید و به سؤال مسابقه پاسخ دهید که کسی شما را نبیند. آن روز تا زنگ آخر در این فکر بودم که پاکت مسابقه را کجا باز کنم؟ ...

هفته بعد بچه‌ها پاکت‌های مسابقه را تحویل دادند. وقتی پاکت‌ها جمع شد، خانم فهیمی پرسید: همه، پاکت‌هایشان را تحویل دادند؟

ما هم یک صدا و بلند گفتیم: بله.

ناگهان یکی گفت: خانم اجازه؟ من نیاوردم.

همه تعجب کردیم. مریم بود. مریم احمدی. او دانش‌آموز منظم و درس‌خوانی بود و به مسابقه خیلی علاقه داشت.

خانم فهیمی گفت: چرا جواب را نیاوردی؟ مگر خودت هر هفته از من سراغ مسابقه را نمی‌گرفتی؟

— چرا! من هم خیلی دوست داشتم برنده مسابقه باشم. خیلی هم فکر کردم، ولی هرچه گشتم نتوانستم جایی را پیدا کنم که هیچ کس مرا نبیند.

من تازه متوجه پاسخ اصلی مسابقه شدم و منظور مریم را فهمیدم. با خود گفتم: چرا من به این نکته توجه نکردم؟

خانم فهیمی نگاهی به بقیه بچه‌ها کرد و گفت: بچه‌ها! مسابقه این ماه، فقط یک برنده دارد. . . .

هفته بعد که خانم فهیمی جایزه مریم را داد، بعد از پایان کلاس با اصرار بچه‌ها، مریم جایزه‌اش را باز کرد. یک ساعت دیواری که روی صفحه آن با خطی زیبا نوشته شده بود:

پیام آیه: خداوند ناظر اعمال ماست

و هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ*
هر کجا باشید او با شماست.

متن عربی و ترجمه حفظ شود

خداوند مهربان‌ترین است و از حال همه خبر دارد. او چون همه ما را بسیار دوست دارد، از ما و تمامی آفریده‌هایش به خوبی مواظبت می‌کند.

پیام آیه:

فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَ هُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ^۲

خداوند بهترین نگهدارنده است و او مهربان‌ترین مهربانان است.

اما گاهی انسان‌ها با بی‌دقتی یا سهل‌انگاری و یا حتی از سر نادانی، دچار حادثه می‌شوند. در حقیقت این افراد با اشتباهات یا گناهانی که مرتکب می‌شوند، خودشان را از حفاظت خداوند محروم می‌کنند.

خاطره‌ای از خود یا اطرافیان‌تان تعریف کنید که توجه و مراقبت ویژه خداوند در آن مشاهده شده است.

- 4 - خداوند با چه عنایتی راه رسیدن به رستگاری را هموار ساخته است؟ با بذل نعمت‌هایی ارزشمند
5 - توجه دائمی و مراقبت خداوند نسبت به ما، نشانه‌ی ... محبت... اوست.

نشانه‌های محبت

به نظر شما علاوه بر مراقبت و توجه دائمی، چه نشانه‌های دیگری از محبت خداوند نسبت به ما وجود

دارد؟
6 - علاوه بر مراقبت و توجه دائمی، چه نشانه‌های دیگری از محبت خداوند نسبت به ما وجود دارد؟
خداوند مهربان انسان را بر سایر موجودات برتری داده و با بذل نعمت‌هایی ارزشمند، راه رسیدن به رستگاری را برای او هموار ساخته است. نعمت‌هایی که هر کدام نشانه‌ای از محبت خداوند به انسان است و بدون آنها زندگی برای او بسیار سخت و دشوار خواهد بود.

آیا تاکنون به بازی یک کودک در میان هم‌سالانش توجه کرده‌اید؟ به دعاها و خواسته‌هایشان چطور؟
وقتی چشمان کودک به اسباب‌بازی دیگران می‌افتد، می‌خواهد آن را بردارد و اگر نتواند این کار را بکند، شروع به سر و صدا یا گریه می‌کند. برای او فرقی نمی‌کند که اسباب‌بازی مورد علاقه‌اش مال کیست. او فقط می‌خواهد اسباب‌بازی را بردارد و خودش با آن بازی کند؛ حتی اگر با گرفتن آن، کودک دیگری به گریه بیفتد.

ولی وقتی همین کودک بزرگ می‌شود، یاد می‌گیرد به حقوق دیگران احترام بگذارد و چیزی را بدون اجازه صاحبش بر ندارد. او وقتی می‌بیند کودکی گریه می‌کند، برای خوشحالی او، وسایل خودش را به او می‌دهد و به این کار افتخار هم می‌کند.

بنابراین خداوند مهربان ما را طوری آفریده است که به مرور می‌توانیم کارهای خوب را یاد بگیریم و انجام دهیم و کارهای بد را بشناسیم و از آنها دوری کنیم.

توانایی یادگیری یکی از هزاران نعمتی است که خداوند به ما داده است. به کمک هم کلاسی‌های خود چند نعمت دیگر را که مخصوص انسان است، نام ببرید.

7 - انواع شکر را نام ببرید؟ زبانی - عملی

8 - انواع ناشکری را نام ببرید؟ زبانی - عملی

9 - ساده ترین نوع تشکر چیست؟ شکر زبانی

شکرگزاری

حال که خداوند این همه به ما توجّه دارد و بزرگ‌ترین نعمت‌ها را به ما داده است، وظیفه ما چیست؟

ما چگونه می‌توانیم شکرگزار نعمت‌های ارزشمند و بی‌پایان خداوند باشیم؟ **10 - شکر زبانی را تعریف کنید؟**

وقتی کسی در انجام کاری به ما کمک می‌کند، به او می‌گوییم: «مَشکُرم» و یا در حق او دعایی می‌کنیم.

در برابر نعمت‌های خداوند نیز گاهی به زبان می‌گوییم «الحمد لله». این ساده‌ترین نوع تشکر است که به آن «شکر

زبانی» گفته می‌شود.

علاوه بر شکر زبانی، راه دیگری نیز برای تشکر و شکرگزاری وجود دارد. به مثال‌های زیر توجه کنید:

۱- نفیسه هوش بالایی دارد و از آن برای یادگیری قرآن و مطالب درسی استفاده می‌کند. **شکر عملی**

۲- بهزاد جسم تنومندی دارد، به همین دلیل به هر کس که می‌رسد زور می‌گوید. **ناشکری عملی**

۳- محمد از هر فرصتی برای کمک به پدرش استفاده می‌کند. شکر عملی

4 - دعا کردن در حق دیگران : شکر زیبایی

5 - کمک به افراد سالخورده و ناتوان : شکر عملی

6 - یادگیری قرآن و مطالب درسی : شکر عملی

در تمامی موارد فوق، هر کس با نعمت‌هایی که دارد، به گونه‌ای رفتار کرده است. استفاده صحیح و بجا

از نعمت. شکر نعمت و استفاده ناصحیح از آن، ناسپاسی در برابر خداوند است.

خداوند از ما راضی و خشنود میشود

11 - نتایج شکرگزاری از خداوند چیست؟

نعمت های بیشتری به ما میدهد

نتایج شکرگزاری

با شکرگزاری، خداوند نه تنها از ما راضی می شود بلکه نعمت های بیشتری نیز به ما می دهد.

آیه در مورد نتایج شکرگزاری

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ

اگر شکرگزاری کنید، ما قطعاً [نعمت ها را] زیاد می کنیم. *

↑ مربوط به این آیه

متن عربی و ترجمه حفظ شود

شکر نعمت، نعمت افزون کند
کفر، نعمت از کف دست بیرون کند

جواب سوال 3 کتاب

البته باید توجه داشته باشیم شکر واقعی این است که از نعمت های خداوند در راه نافرمانی او و انجام

کارهای حرام استفاده نکنیم.

امام صادق علیه السلام می فرماید: 12 - بر اساس سخن امام صادق (ع) شکر نعمت چیست؟

شکر نعمت آن است که از آنچه خداوند حرام کرده است، دوری کنی. ۲

جدول زیر را کامل کنید

ناسپاسی نعمت	شکر نعمت	نعمت خداوند
نا فرمانی از فرمایش آنها	پیروی از فرمایش های آنها	پیامبران و امامان
بی احترامی به معلم	احترام به معلم	معلم
دروغ گفتن	راستگویی	زبان
شنیدن کلمات باطل و ناصحیح	شنیدن کلمات حق و صحیح	گوش

* آیه با ترجمه حفظ شود.

۱- سوره ابراهیم، آیه ۷.

۲- کافی، ج ۲، ص ۹۵.

- ۱- چرا برخی انسان‌ها با وجود اینکه خداوند از آنها مراقبت می‌کند، دچار حادثه می‌شوند؟
- ۲- استفاده صحیح از نعمت **شکر نعمت** و استفاده ناصحیح از نعمت ..... است. **ناسپاسی در برابر خداوند**
- ۳- شکر واقعی نعمت چیست؟ توضیح دهید.

بیشتر بدانیم

امام صادق علیه‌السلام روزی با یاران خود نشسته بود، مردی آمد و گفت: فقیرم، کمکم کنید....

امام از ظرف انگوری که مقابلش بود خوشه‌ای برداشت تا به او بدهد.

– انگور می‌خواهم چه کار؟! پول بدهید!

آن حضرت انگور را برگرداند و فرمود: خداوند ان‌شاءالله مشکلت را حل کند!

مرد فقیر رفت ولی خیلی زود بازگشت.

– همان انگور را بدهید.

امام این بار چیزی به او نداد و فقط همان دعا را تکرار کرد: خداوند ان‌شاءالله مشکلت را حل کند.

کمی بعد، مرد فقیر دیگری آمد.

– فقیرم، کمکم کنید....

امام صادق علیه‌السلام چنددانه انگور به او داد. آن مرد انگورها را گرفت و گفت: سپاس خدایی را که مرا روزی داد.

امام به محض شنیدن این سخن، فرمود: همان جا بمان.

سپس دو دست خود را پر از انگور کرد و به او داد. مرد فقیر گفت: **أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ**.

امام دوباره فرمود: همان جا بمان.

سپس از یکی از همراهان خود پرسید: چه مقدار پول به همراه داری؟

– بیست سکه

– همه را از طرف من به این مرد بده.

مرد فقیر سکه‌ها را گرفت و گفت:

– خدایا، شکر و سپاست می‌گویم. اینها همه از توست. یگانه‌ای و هیچ شریکی نداری.

امام باز فرمود : همان جا بمان .
آن گاه عباى خود را به او داد و فرمود : اين عبا را بپوش .
مرد فقير آن را پوشيد و گفت : خداوند به شما خير دهد .
مرد با خوشحالى بازگشت و امام با نگاه مهربان خود او را بدرقه کرد .^۱

۱- کافی، ج ۴، ص ۴۹.

الهی

ای خداوند مهربان که مرا آفریدی
و به من نعمت های بسیار دادی،
پاسکزار نعمت های تو، هستم؛
تو را سپاس می گویم که مرا آفریدی؛
تو را شکر می گویم که مراد دامن پر مهر خانواده پروردی؛
و غذای گوارا روزی ام کردی،
اینک ای خدای مهربان، به من توفیقی بده
تا با زبان، گوش و چشم خود کار حرامی انجام ندهم
و همواره پاسکزار واقعی نعمت هایت باشم.^۱

تو هم اگر بخواهی می توانی چند جمله با پروردگارت سخن بگویی.

۱- برگرفته از کتاب «خدای من» با اندکی تغییر.